

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lampracht-palota, földszint, az udvarban hátul.

A nemzet itélni fog.

A kormány és csatlóshada fenhéjázón hirdeti, hogy ama merénylet fölött, melyet az alkotmány egyik sarkalatos biztosítékán, a szólásszabadságon elkövetett, bíról a nemzetet hívja föl, ítéljen a nemzet.

Hát a nemzet itélni is fog! De ez az ítélet végtelenül keserű csalódás lesz Tiszára és kormányára, mely vakon követi őt. A magyar nép józan komolysága, éleslátása és bölcs ítélete fog lecsapni rájuk s ki fogja őket verni a törvényhozás templomából, amelynek oltárköveit vakmerő módon kitördelték, hogy rátegyék sirkőnek a magyar alkotmányra.

A magyar nép nem Bécsen keresztül szereti hazáját, mint Tisza István. A magyar nép vérevel szentelte meg alkotmányát, ezer és ezer fiának élete hullott el a nemzeti jogok védelmében, s a mikor ezeknek talpköveit akarja kidönteni az erős kéz, akkor ez a nép nem ítélhet máskép, mint hogy elúzi a törvényhozás fórumáról azokat, a kiknek szívéből kiülte a hazaszeretetet Bécs kegye, Ausztria és az öszsbirodalom őrző imádata.

Igen, az ország itélni fog, de nem úgy, a mint Bécs és a magyarnak csufolt, de osztrák parancs-

szóra hallgató kormány akarja. A nemzet szemét nem lehet bekötni, lelkét nem lehet elaltatni. Tudja az, hogy ott az igazság, a hol az ellenzék lobogtatja a tiszta elvűség és a függetlenségi eszmének szeplőtlen zászlaját. Látja ő, hogy a ki egyezés óta sohase volt még oly nagy veszedelemben az alkotmány, mint mostan. Látja a tátongó réseket, amiket egy száraz lelkű, taplós szívű, a nemzet nagy tradícióit kájánul kigunyoló kormányelnök ütött rajta.

Igen, a nemzet itélni fog, már olvassa is az ítéletet, onnan fennről, a nagy Kossuth szelleme diktálja!

POLITIKAI HIREK.

Pestmegyében nincs kormánypárti jelölt. Még pedig nincs: Gödöllőn, Vácott, Monoron, Nagy-Abonyban, Félegyházán, Szent-Endrén, Ráckeven, Kecelen, Cegléden, Nagy-Kőrösön.

Asbóth János képviselőjelölt. A legújabb kor már aligha ismeri ezt a nevet. Pedig ennek a névnek a gazdája jelentékeny szerepet játszott és a kinek a fejét Polónyi Géza egy közbeszólással Mautner diadalává avatta. Asbóth pártönkivüli programmal lép fel. Még pedig az érsekújvári kerületben.

Vasutas képviselőjelölt. Hivatásos vasutas kettő ült a képviselőházban. Vörös László és Dobiecky Sándor. Az idén már több vasutas indul kerületi ostromra. Tegnap

bontott szabadelvű zászlót a csik-karafalvai kerületben dr. Hercegh Imre máv. fogalmazó, a ki az államvasutak igazgatóságánál volt alkalmazva. Hir szerint a rigyicai kerületben fellép Vachtel Károly nyugalmazott máv. felügyelő újpárti programmal.

A választások.

— Saját tudósítónktól. —

Az ellenzék vezérőbizottsága Kossuth Ferenc elnöklete alatt ma értekezletet tartott, melyen gróf Batthyány Tivadár, Rakovszky István, Polónyi Géza, Ugron Gábor és Tóth János vettek részt. A vezérőbizottság ülése alatt egymást érte a küldöttség.

Az első Békésről jött és Kecskeméthy Ferenc volt képviselővel és mostani függetlenségi jelölttel szemben dr. Török Gábor ügyvéd, függetlenségi jelölt támogatását kérte a bizottságtól. Kossuth Ferenc megígérte nekik, hogy a kérdésben a bizottság semleges marad.

Göncről gróf Károlyi Sándor ellen tiltakozni jött el a függetlenségi polgárok nagy deputációja. Nekik negyvennyolcas jelölt kell s mindjárt ajánlották is dr. Nemes Bertalan budapesti ügyvédet.

Egy gyulai küldöttség jelöltet kért, a mit kilátásba is helyezett nekik a bizottság, mely a következő jelölésekről vett tudomást:

A hosszupályi kerület Marjay Pétert jelölte mai jelölő-értekezletén.

Kolozsvárról az egyesült ellenzék a következő táviratot küldte Kossuth Ferencnek:

Az első kerületben jelöltünk dr. Pistóry Mór egyetemi tanár, a másodikban báró Wesselényi Miklós. Csütörtökön jelölő értekezletet tartunk, amikorra Barabás Béla

Egyedül.

Juniusi estén együtt barangolt a mátkapár.

A rozs magas kalászkokba szökött.

A földön még érezhető volt a forróság, mely egész nap perzselt.

Az alkony csendjében madárdal vágyó panasza sirt.

Es ez a forró, érett természet mintha a szerelemnek egy nagy himnusza lett volna; vőlegény és menyasszony remegő vágy érzetében ittasodott.

A kis hadnagy keskeny keze remegve fogódzott arájának fehér ujjáiba.

A leány hozzásimult és arcát cirógatva mondá:

— Már haza kell mennünk, Károlykám, a mamától nagyon kikapunk.

— Oh, csak még egy pár pereig... ri-mánkodott az ifju.

Es egymáshoz simulva ültek le egy nagy fatörzsre.

Az égen az alkony tüze égett vad, lán-goló színekben.

Apró, gomolygó felhők futottak össze, melyeket izzó arany gömbökre festett a nap

bucszó sugára. Egy-egy sugárkéve elsik-lott alattuk és az ég tiszta, éles kékjét zo-máncozta be sápadtabb ragyogással. Enyhe, nyári szellő suhant végig a tájon, mintha álomba, édes pihenésbe akarta volna rin-gatni a fáradt anyaföldet. Az esti csend leszállt, — némaság borult, amerre szemük pillantása elrévedezett, megpihentek ők is.

Nem váltottak egy szót sem, mindketten szerelmükre gondoltak.

Hát ami a szerelmüket illeti, nem volt abban semmi rendkívüli.

A kis hadnagy egy bálon ismerkedett meg Liddy bárónővel.

Azután meglátogatta őt apja birtokán, mely alig egy órányira volt a garnizontól és őt is meghívták később néhány nagyobb ünnepséghez.

Mindjobbán meggyőződött róla, hogy a szép, kedves, vidám Liddy éppen neki való asszony volna.

Ajánlatát elfogadták, mert Liddy meg a maga részéről úgy találta, hogy az a szép, kedves, vidám huszárhadnagy éppen neki való férj volna.

Származásuk, vagyoni viszonyuk éppen

megfelelő volt és így történt, hogy már két hónap óta boldog jegyespár voltak, tele ragyogással, egymás iránt való szerelemmel. Együtt szoktak kilovagolni egy lovász kíséretében, „anyussal” sétáltak, „apus és anyus” társaságában a köteles látogatásokat megtették és tolvajmódra örültek, ha olykor egy pillanatra együtt lehettek.

Tekintetbe véve, hogy a lakodalom már három hét múlva meglesz, anyus ma zavartalan beszélgetésre adott nekik engedelmet, természetesen megjegyezve, hogy a séta egy óránál tovább nem tarthat.

De ők bezzeg már két óránál is tovább barangoltak a mezőkön, hogy is lehessen határidőkre gondolni, mikor az ember fiatal és szerelmes és mikor a buja juniusi természet köröskörül a szerelem dalát zengi...

Nem igen sok szót váltottak.

Egy-két ostoba szavacskát gyöngédség-től remegő hangon.

— Még három hét!... Csak három hét! — szólt a széke hadnagy és ismételt megosókolta a leány ajakát, azt a puha, kis ajakát, mely odaadólág kínálkozott.

A leány arcán sötét pir lángolt.

KONYHA edények és **HÁZTARTÁSI- !! Olcsó !!** Bészler és Dávid

* * * cikkek nagy raktára. * * *

vaskereskedőknél Piac-utca 7. szám.

érkezését várjuk. Kérjük emissziárusunk ki-
küldését akár csütörtökre, akár a vasárnapi
programbeszédre. Keckeméthy elnök,
dr. Ováry Elemér jegyző.

A *keszthelyi* kerület polgárai ma tar-
tott értekezletükön gróf Batthyány József
zalacsányi birtokost jelölték. A jelölt Tisza-
ellenes programot hirdetett. — A gyü-
lésen jelen volt függetlenségi választók meg-
kérdték tőle, hogy a vámterület kérdésé-
ben mi az álláspontja és magváltása után
nem fog-e a kormánypártba belépni? Mivel
ezekre a kérdésekre nem válaszolt, óriási
botrány támadt a teremben s az elnök be-
zárt az ülést. A függetlenségi választók
most a vezérbizottságtól új jelöltet kérnek.

Nagy-Károlyban gróf Károlyi Istvánt
jelölte az ellenzék. Gróf Károlyi viharos
lelkesezés közben ma elmondta a program-
beszédet, melyben függetlenségi pártinak
mondta magát.

Szirákról írják: Srite Alfréd ugyan-
csak dolgozik azon, hogy voltaképpen ellen-
súlyozza a kerületi ellenzék hangulatát. Bé-
ren a kocsisoknak husz korona borraivalót
esztogatót, a népek száznegyven koronát
ajándékozott, amiből bort vettek s olyan
próbaválasztást rögtönöztek, hogy egyes
ember súlyosan megbesült. Megválasztására
azonban ennek dacára nincs kilátás.

Margittáról írják: A margittai kerület-
ben Szatmári Mór, a függetlenségi párt je-
löltje most tartja körutját. A nép mindenütt
lelkesezéssel fogadja. A kerületben izgalmas
választásra van kilátás. A kormánypárt min-
den erkölcstelen és korrump eszközt igénybe
vesz, hogy Feilitzschet győzelemre juttassa.
A szolgabírók és a jegyzők vezetik a korte-
sek csapatát. A kerület földesurai, a gróf
Károlyiakkal és gróf Jenővel az élükön min-
dent elkövetnek, hogy az ellenzék jelöltje
győzzön.

Trencsenből jelentik: A trencsenme-
gyei szövetség ellenzék e heti értekezle-
téből magyar, tót nyelvű kiáltványt bocsá-
tott ki a választókhoz, a melyben felhívja
őket, hogy csakis az ellenzéki jelöltekre sza-
vazzanak. Eddigi megállapodás szerint három
jelöltjük van: gróf Pongrácz János 48-as
programmal Vágbesztercén, Smialovszky Va-
lér nemzeti programmal Zsolnán és Med-
nyánszky László medvei földbirtokos a
pucho-illavai kerületben.

Bereg megye függetlenségi pártja teg-
nap Linner Bertalan elnöke alatt ülést
tartott. A gyulai kerület Uray Imrét kandi-
dálta.

Marosvásárhely két kerületében Sán-
dor János államtitkár és Nyiri Sándor hon-

védelmi miniszter ellen lépnek fel: Sebess
Dénés és Bedőházy János. A hivatalos ap-
parátus a legnagyobb mértékben működik.
Plósz Sándor titkos rendeletet bocsátott ki,
a melyben Kozma főügyészt és Tarnovszky
Béla törvényszéki elnököt a tisztviselők meg-
dolgozására szólítja fel. Hasonló felszólítást
kapott a kereskedelmi minisztertől Balla
Mihály vasuti főmérnök és Halász Gábor
postafőnök is. A függetlenségi párt elnök-
sége gróf Lázár István főispán és Bernády
István polgármester ellen ismételt visszaél-
ések miatt följelentést tett.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Szigorlatok a tenitóképezdén. A
debreceni ref. tanitóképezdében tegnap kez-
dődték meg az első félévi rendes szigorla-
tok. A szigorlatok, melyekre számos hall-
gató jelentkezett, e hó 28-ig tartanak.

Pályázat lelkészi állásra. Kiss Áron
püspök pályázatot hirdet a vadászi (szalontai
egyházmegye) ev. ref. egyháznál megürese-
dett IV. osztályú lelkészi állásra. Pályázni
három hétig lehet.

Miniszteri képviselő. A közoktatás-
ügyi miniszter dr. Kovács Jánost, a buda-
pesti polgári iskolai tanitóképzőintézet taná-
rát bizta meg azzal, hogy a hajduböször-
ményi polgári leányiskolában a kormány
képviseletében vizsgálatot tartson.

A Csokonai-kör ülése.

Debrecen, jan. 13.

A debreceni Csokonai-kör vá-
lasztmánya tegnap délután Géressy
Kálmán elnöke alatt ülést tartott,
a melyen jelen voltak Szávay Gyula,
Sárváry Lőrinc, dr., Kardos Albert,
dr. Gulyás István, Dicsőfi József,
Koncz Ákos, dr. Arvay Béla,
Könyves Tóth Kálmán, dr. Fe-
renczy Gyula, dr. Nagy Zsigmond,
Komlóssy Arthur, Hamar László.

A Kazinczy pályázat.

A *Debreceni Kaszinó* által kitűzött
irodalmi pályázatokról terjesztette elő dr.
Kardos Albert először a hármas bíráló bi-
zottság jelentését.

E szerint az 1. pályátételre, — *Csokonai
lirai költészetének méltatása*, — egyetlen
pályamunka sem érkezett be.

A két költői tételre, — *Csokonairól
szóló óda, vagy Csokonai életéből meri-
tett kisebb költemény* — 5 pályamunka
érkezett be.

Ezek közül ajánlja a bizottság az I.
díjra (12 arany) a 4. számú *Ich kenne
mohl*... jellegű művet; a II. díjra (8 arany)
a 2. számú, *Vigasztalan a költő élete* jeli-
gű költeményt.

A 3. (költői) tételre *Vergilius pásztor-
költeményeinek fordítására* 2 pályamű ér-
kezett be. A pályadíjat (8 arany) a bizott-
ság a Vergilius IX. pásztor-költeménye for-
ditójának ítélte oda.

A választmány egyhangulag elfogadta a
bíráló bizottság jelentését.

A jeligés leveleket a Kaszinó választ-
mánya bontja fel s hozza nyilvánosságra a
szerzők neveit.

A százados Csokonai-ünnep elhalasztása.

Több választmányi tag azt javasolta,
még pedig beadványban, hogy a *politikai
mozgalmak s e hó végére eső képviselő-
választások miatt halasszák el a január
28-ikára kitűzött százados Csokonai-ün-
nepet.*

Géressy Kálmán felteszi a kérdést, vaj-
jon elhalasszuk-e csakugyan az ünnepélyt.
Ő a maga részéről nem halasztaná el.

Dr. Nagy Zsigmond: Tekintettel arra,
hogy az ország minden részéből várnak
vendégeket, tehát ezen országos jelentőségű
ünnepet ő is szeretné január 28-ikáról elha-
lasztani.

Sávay Gyula ugyanilyen értelemben
szóal fel. A fővárosból és a vidékről leg-
alább is problematikus lenne a vendégek,
küldöttségi tagok megérkezése. Izgalmas
világot élünk, az ország minden részét fog-
lalkoztatják a politikai események, válas-
ztások s ezek megrontanak az ünnepi han-
gulatot.

Dr. Kardos Albert a mellett van, hogy
tartsuk meg az ünnepet január 28-án. Sze-
rinte még nagyobb kárt szenvednénk, ha
elhalasztanánk az ünnepet. Az új határidőre
nem jönnének el azok, a kik most január
28-ikára megígérték eljövetelüket.

Dicsőfi József: Két rossz közül a ke-
vésbé rosszat kell választanunk. Az ünne-
pélyt január 28-ikáról el kell halasztanunk.

Dr. Gulyás István ugyanilyen értelemben
szóal fel. Eppen az országos ünnepély
országos jellegűvé való kidomborítása miatt
kell elhalasztanunk az ünnepélyt január
28-ikáról. Az, hogy a fővárosi irodalmi tár-
saságok elébb ünnepelnek, nem esik a mi

— Még csak három hét!... Hát te
nem is örülsz neki, édesem? — suttogták a
leány fülébe az ifju forró ajkai.

A leány hallgatag nézett rá.

Mosolygó szemei elmondották, a mit
mosolygó ajkai elhallgattak.

Es ajkaik összeforrtak és alig akartak
egymástól elválni.

A rozsnak nehéz illata betöltötte a
nyári estét.

Es mindebbe a virulásba, ebbe a nyári
életbe belecsendült messzünnen egy régi
népdal.

Rekedt, fáradt hang volt, talán egy pa-
rasztasszony hangja, a mint énekelte:

„Kitették a holttestet az udvarra...”

*

Mintha egy hideg lehellet érintette
volna őket; ajkaik elváltak egymástól.

Liddy szóalt meg először, szinte álmo-
dozva:

— Mondd csak, Karikó, elvonnél más
asszonyt, ha én meghalnék?

— De gyerek... ne beszélj ilyen os-
tobaságot!

— Mondd meg hát!... dacoskodott
a leány.

— Nem, nem vennék el más asszonyt,
— szólt a hadnagy.

A leány mélyen felsóhajtott:

— Oh, mily boldoggá tettél! Tudod,
hogy nem volna nyugtom a sirban, ha arra

gondolok, hogy más asszony volna a fele-
séged... Ugy-e Karikó, te azt nem tennéd
meg nekem? Lásd nem vagyok olyan os-
toba, hogy azt higgyem, én vagyok az első
nő, a kit megcsókoltál, — de azt hiszem,
hogy egészen más az, ha egy férfi egy
leánnyal csak úgy futólag szerelmeskedik,
mint hogy ha el is veszi és neki adja a ne-
vét, és egy válik vele testileg is, szelle-
mileg is... ha nem csupán néhány muló
órát, hanem az életét, egész életét meg-
osztja vele... Te nem vennél nőül más
asszonyt, mint engem, ugy-e Karikám?

— Soha!

— Megesküszöl reá?

— Esküszöm!

Szorosan karjai közé fogta a leányt. És
az estszürkületben, mely mint egy szürke
fátyol ereszkedett alá, a leány arca olyan
sápadt volt, hogy a hadnagy megjéjt
tőle.

— Liddykém, menjünk haza! Még meg-
hülsz!

A leány, mikor felkelt, mindkét karjá-
val átölelte az ifjút, aztán égő csókba fojtva
suttogta neki azokat a szavakat, melyeket
az az imént oly vágyakozóan mondott:

— Még csak három hét...

— A messze távolból pedig újra hangzott
a szomorú dal:

Kitették a holttestet az udvarra...

A kis hadnagy, aki pár nap óta gar-
nizonjában volt megint, egy napon leendő
apósától sürgönyt kapott, hogy Liddyke
beteg...

Es mikor a hadnagy alig egy órával
később már a pusztán volt, megtudta a
valóságot.

Menyasszonya nem volt többé beteg...
meghalt!

A kis Liddyke nem várta be, míg vö-
legénye megérkezik, hogy szép romantiku-
san a karjai között haljon meg... életét
nem is valami szenzációs szerencsétlenség
folytán vesztette el.

Egyszerű tifusz volt és meghalt és egy
fehér selyemingben feküdt keskeny leány-
ágyában...

Es ezelőtt a keskeny leány-ágy előtt
térdre borult a vőlegény...

Es így maradt sokáig, nagyon sokáig...

Es arra a juniusi estére gondolt...

Viruló szép teste szinte öntudatlan
vagyban kínálkozott akkor neki...

Es arra gondolt, hogy ez a bájos terem-
tés meghalt és nem ismerte soha a szerel-
met... az élet célját.

Es álmodozó hangjára gondolt:

— Nem volna nyugtom a sirban, ha
más asszony lenne a feleséged, Karikám!

*

Es mikor a kis hadnagy a térdeplésből
felkelt... már tudta, hogy egész életén át
egyedül fog maradni, egyedül... M. M.

ünnepélyünk fényének rovására. A képviselő-választások az ország közvéleményének érdeklődését teljesen a maguk részükre foglalják le. Az ünnepély elhalasztását javasolja éppen országos jellegének megóvása céljából. Indítványozza az ünnepélynek március hó végére való elhalasztását.

Elnök felteszi szavazásra a kérdést. A nagy többség az elhalasztás mellett határoz.

Szavay Gyula indítványozza, hogy az ünnepélyt május hónapra halasztsák el.

Komlóssy Dezső abban a véleményben van, hogy a határidőt most nem kellene még meghatározni, hadd érleljék meg a dolog.

Végül a választmány elhatározta, hogy az ünnepélyt május 20 és 21-ik napjain fogja megtartani.

VIDÉK.

Nyiregyháza a házfelosztás ellen.

Nyiregyháza város törvényhatósága tegnap közgyűlést tartott, melyen a királynak ismert leiratával is foglalkozott. A közgyűlés kimondotta, hogy bár a házfelosztást törvénytelennek tartja, mégis a súlyosabb bajok elkerülése végett tudomásul veszi a királyi leiratot s megtesz minden intézkedést a választás előkészítésére.

Pályázat irnoki állásra. A nyiregyházi törvényszék elnöke pályázatot hirdet a nagykállói járásbírósnágnál megüresedett irnoki állásra, mely 1400 korona fizetéssel s lakpénzzel van javadalmazva. Pályázni két hétig lehet.

Halj meg, ha becsületed elveszett. Temesvárról táviratozzák: Lettem Zsuzsanna temesvári munkásnő ma reggel Margit nevű tizennégy éves leányát azért, mert az erkölcsi utjáról letért, fejsze-csapásokkal megöltte. Halj meg, ha becsületed elveszett, kiáltotta az anya, a mikor leányát agyonverte. Azután magát is életveszélyesen megsebesítette.

Lelőtte az öcsét. Letenyéről írják, hogy Vörösök pusztán (Zalamegye) e hó 9-én Virág József ottani uradalmi kocsis 20 éves Ferenc fia szomszédjuktól egy hatlövetű revolvert vitt haza javítás végett. Ott hon igazgatni kezdte a fegyvert, amikor az véletlenül elsült és a mellette álló 15 éves öcsét szíven találta, ki holtan rogyott össze.

Fényes felolvasó est.

A II. tél negyedik estéje.

Debrecen, jan. 13.

Az a lelkes társaság, mely minden második csütörtökön felolvasó estéket ad a katolikus főgimnázium disztermében, tegnap a szó teljes értelmére szerint csodát művelt. Sikerként nevezetesen megmutatnia azt, hogy ez a Debrecen nem is olyan hideg fészék, mint eddig hitték — mondták s hogy oly nagy és diszes hangversenyközönsége van, a minővel aligha dicsekedhetik más vidéki város. Az például bizonyos, hogy a Bika hatalmas diszterme — mert itt folyt le a negyedik este — soha nem fogadott be akkora közönséget, mint tegnap este. Ott volt a „Bika” szálloda disztermében ez este Debrecen. Ha pedig újságírói közhely tesz: annyian voltak ott, hogy a jelenlévők névsora megtöltene egy hétfői számot.

Hogy a külső siker ily fenomenális lehetett, abban főleg **Munkácsy János**nak, a csodahegedűsnek közreműködése hatott közre. S ehhez simul a második lendítő ok is, az nevezetesen, hogy a minimumban megállapított helyárok senkit sem tartottak vissza, mindenkit odavonzottak a hangversenyre. Igazolást nyert tehát újból, hogy a tudományt s művészeteket mégis csak az olvasó helyárok népszerűsítik legnagyobb sikerrel.

Fényes volt a műsor, az estét valóság-gal eseménynyé avató. Mindjárt beköszöntéstől **Bognár Matild**nak, a széphangu s nagy tudásu hangversenyéneknek tökéletesen

előadott énekszámában gyönyörködhetett a közönség. A kisasszony tegnap este is teljes biztonsággal, korrektül énekelt s ha följegyezzük, hogy hangja is tisztaságában s erőben csengett, természetesnek fogja mindenki találni elért nagy sikerét. Percekig tapsolták s éljenezték a bájos megjelenésű fiatal énekesnőt. **Korcsmáros Janka** kísérte zongorán gyönyörködtetőleg.

Pirkler Ernő, Debrecen legnépszerűbb szavalója, aki néhány év alatt negyvenötvenszer lépett dobogóra, az este is teljes hatást ért el szavalásával. Előbb **Reviczky gyönyörű** fantáziáját, a *Pán halálát* adta elő, azután **Jeszenszky Danónak** egyik szép költeményét. Az irodalmi esték törzsközönsége babérkoszorúval s értékes ajándéktárgyakkal halmozta el kedvenc szavalóját, a kinek sűrű tapsokban is volt része.

Domanitzky Teréz kisasszony — két hét előtt is konstatáltuk már — nagyon szépen gondokázik. Határozottan művészi magaslalon áll a játéka s bizonyos büszkeséggel emlékszünk vissza arra, hogy kiképzettése itt kezdődött Debrecenben. Tegnap a magyar gondokások fejedelmének, **Poppernek Ahi**at és **Tarantella c.** szerzeményeit játszta el. Percekig tapsolták előadásáért.

A tudományt egy valódi tudós, dr. **Isoó János** törvényszéki orvos keverte bele a zenei milieube. A kitűnő pszichiáter természetesen ügyes emberismerő s a felolvasó igazán ennek mutatta be magát, a mikor „Az álomról” című felolvasásába nem csupa orvosi megfigyeléseket tömött be, hanem hatásosan szötte tele azt az ő aranyos kedélyének s finom ötletességének aranyporával is. A közönség honorálta is ezt megújuló tapssal s éljenekkel, mik egyuttal az élvezetes előadási modernak is szóltak.

A clou: **Munkácsy János** hegedűjátéka maradt utolsónak. Az óriási köszönség, mint egy hangyaboly, úgy nyüzsgött az utolsó szám előtt. A páholyokból s a tömött földszinti padsorokból a látócsövek száza szegződtek neki a terem azon ajtajának, melyen az ünnepelt kis művész belépett. Néhány percig nem is nyulhatott a hegedűjéhez, a taps- és éljenvihar között s azért sem, mert a hölgyközönség felállott üléséről s úgy nézegette, tapsolta a csodahegedűt. Mikor végre a **Tartini** gyönyörű g-moll szonátájának hangjai megcsendültek hegedűjén, áhítatos csönd lett egyszerre a teremben.

Feszülten, lázas érdeklődéssel előbb, mélységes élvezettel hallgatták azután a kis művészt, kinek varázshegedűjéből a legtisztább, leggyönyörűbb hangok hallatszottak elő. A **Hauser Hongroise** előadásával aztán már épen úgy játszott a szíveken, mint hegedűje hurjain. A közönség egyrésze könnyezett, másika pedig végtelen büszkeséggel szemlélgette ezt a nagy tehetséget, aki itt született közöttünk s innen indult ki világhódító útjára. **Munkácsy** bőkezű volt s szívesen adta a ráadást is, melylyel ismét elbűvölte hallgatóit. A közönség szünni nem akaró lelkesedéssel, óvációkkal ünnepelte a művészt.

SZÍNHÁZ.

A Berndt Róza c. dráma tegnapi előadását elég szép számú közönség nézte végig s lelkesen tapsolt **Jeszenszky** Cs. Irén művészi alakításának, továbbá **Sebestyén Gézá**nak, **Palágyi Lajos**nak, **Arday Idán**ak, **Csontos Gyulán**ak, de általában az összes szereplőknek.

Színházi hírek. Ma, pénteken kerül színre **Lehár Ferenc** 3 felvonásos operettje, „A drótos tót.” Az operett főbb szerepeit **Sugár Aranka**, **Krémer Lili**, **Havasy Szidi**, **Püspöky Rózsi**, **Rományi Mária**, **Krémer Jenő**, **Mezei Andor**, **Karacs Imre**, **Iványi Antal** és **Faragó Odón** játsszák. Szombaton tartják a jelmezes főpróbáját **Bakonyi Károly** és **Kacsóh Pongrác** 3 felvonásos daljátékának, a „János vitéz”-nek. A daljáték címszerepét **Rózsa Lili** fogja játszani, kivüle még főszereplők a darabban **Sugár Aranka**, **Kré-**

merné Lili, **Havasy Szidi**, **Iványi Antal**, **Krémer Jenő** és **Szilágyi Aladár**.

Az I-ső emeleti 2-ik számú páholyt, mely „C” bérletben van, tulajdonosa **Kicsér**né földszinti páholyra, bármely bérleti számért a hátralevő 2-ik bérletidényre. Péterfia-u. 3. sz.

A Színházi Ujság minden előadás szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes számára három krajcár.

A debreceni választások elrendelése.

Az ellenzék diadala a központi választmányban.

Debrecen, jan. 13.

Tegnap tartotta Debrecen város központi választmánya a választások határidejét megállapító és a választási szavazatszedő küldöttségeket megalakító ülését.

Óriási érdeklődés mellett folyt le az ülés **Kovács József** polgármester elnöke alatt. A központi választmány tagjai minden egyes tisztségre szavaztak s a szavazásból minden esetben az egyesült ellenzék került ki győztesen.

Megtörtént pedig az az eset, hogy Debrecen mind a három kerületében ellenzéki ember lett a választási elnök, helyettes elnök. Ilyen eset Debrecen történetében még nem fordult elő. 1888-ban is, — mikor pedig 3 ellenzéki jelöltet választott meg Debrecen képviselőnek, — akkor is volt Debrecen egy kerületében kormánypárti elnök.

Aki tudja, hogy milyen hatáskörök van a választási elnököknek, az tudja mérlegelni csak, hogy mit jelent ez a dolog.

Katonasággal, csendőrséggel is tisztán a választási elnök rendelkezik, szavazatokat kifogásolhat stb. Tudjuk, a kormánypárti elnökök ezen a téren milyen erőszakoskodásokat engedtek meg maguknak. Debrecen e felől most már nyugodt lehet.

Az ülésen folyton szavaztak, a melynek eredménye a következő lett:

A debreceni választások határideje 1905. évi január 26-ikára lett kitűzve reggeli 8 órai kezdettel.

Ezután a következőleg alakították meg a választási küldöttségeket:

Az I. kerületben választási elnök s a Péterfia-utcai szavazatszedő-bizottság elnöke **K. Kis József**, a Csapó-utcai szavazatszedő-bizottság elnöke **Sinka Sándor**. Választási jegyző **Szabó István**, szavazatszedő küldöttségi jegyző dr. **Kérészy Árpád**; helyettes elnökök **Márton Kálmán** és **Török Péter**; h. jegyző **Kovács Kálmán** és dr. **Komlóssy Pál**.

A Péterfia-utcai szavazási hely az ev. ref. egyház tanácsterme, a választók fehér szavazó lappal szavaznak.

A Csapó-utcai szavazási hely a Zenede emeleti termében lesz, a választók szavazó cédulája zöld.

A II. kerületben választási elnök s Piac-u. szavazatszedő elnök **Diesöfi József**, Hatvan-u. elnök **Weszprémy Zoltán**, választ-

tási jegyző dr. Árvay Béla, küldöttségi elnök dr. Borsovay Jenő, h. elnökök Kulesár Endre és dr. Freund Jenő, helyettes jegyző dr. Berger Andor és Szikszay Szabó László.

A *Piac-utcaiak* A városháza nagytermében szavaznak kék szavazólappal.

A *Hatvan-utcaiak* a városháza kistancstermében szavaznak sárga szavazólappal.

A III. kerületben választási elnök s Varga-utcai elnök dr. Tüdös János, helyettes elnök s Kossuth-utcai elnök dr. Petzkó Ernő (*mindkettő Szabó Kálmán híve*), választási jegyző dr. Ábrahám Dezső, küldöttségi jegyző dr. Csath Sándor, h.-elnökök dr. Kocsár Gábor és dr. Balázs Bertalan, h.-jegyzők Dalmy Barna és dr. Osváth Ferenc.

A *Kossuth-utcai* választók a Szent-Anna-utcai elemi iskolában szavaznak piros szavazójegyekkel, a *Varga-utcaiak* a Szent-Anna-utcai r. kath. főgymnáziumban szavaznak barna cédulákkal.

A választmányban itt a szavazó helyre vonatkozólag is szavaztak. Az egyesült ellenzék nem akarta, hogy a megyeháza szavazóhely legyen, miután ott van a főispán lakása is. És ebben a kérdésben is győztek.

Az ülés a sok szavazatok miatt d. u. fél 4-től fél 7 óráig tartott.

Az ülésen jelen voltak: Kovács József elnöklésével Szilágyi Imre, Vecsey Imre, Komlóssy Artúr, Szabó Kálmán tanácsos, Horváth István, Zádor Lajos, Váczy János, dr. Varga Lajos, Pálffy Gábor, dr. Tüdös János, Szabó Kálmán kereskedő, ifj. Schwartz Vilmos, id. Némethy Sándor, Márton Imre, K. Kiss József, Somogyi Pál, Balogh Imre, Varga Károly, Sinka Sándor, dr. Fejér Ferenc.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 142. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Stingli Kálmán diszelnök.** A nagy állomás főnökét kellemes meglepetésben részesítette tegnap a máv. altiszti kör. A még csak néhány hónap óta itt tartózkodó főnököt a január hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangúlag a kör diszelnökévé választotta meg. A választás eredményét tegnap egy küldöttség hozta tudomására, mely ugyanekkor egy csinosan kiállított, diszes, aranykeretbe foglalt diszoklevelet adott át.

* **Thaly Kálmán kerülete.** Debrecen első választó kerülete olyan megingathatatlan vára a függetlenségi pártnak, hogy a mostani választásnál a kormány nem is állít jelöltet a kuruc Thaly Kálmánnal szemben, mert tudja, hogy úgy is hiába való volna minden erőlködés.

* **Békkéltetések.** Az ipartestület békkéltető bizottsága, Vetéssy Béla elnöke mellett ma délután 4 órakor rendes ülést tart.

* **A vegyes felülvizsgáló bizottság elnökei.** A honvédelmi miniszter tegnapi rendelete szerint a Debrecenben szervezett állami vegyes felülvizsgáló bizottság január 30-án, február 23-án, március 22-én, április 17-én, május 25-én, június 26-án, július 27-én, augusztus 24-én, október 16-án és 25-én, november 16-án

s december 11-én fog összeülni, szükség esetén pedig az ezen határnapokat követő hétköznapokon. A bizottság polgári elnökévé a honvédelmi miniszter Domahidy Elemér főispánt, helyettes elnökévé Rásó Gyula alispánt nevezte ki.

* **Csokonai szülőházának megvétele.** A városi tanács elhatározta, hogy Csokonai Hatvan-utcai szülőházát megveszi. A legközelebbi közgyűlés határoz a megvétel felett, mire nézve a következő sorokat vettük: Hivatali tisztelettel az iránt kérjük fel, hogy a b. lapjának legközelebbi számában közzétenni sziveskedjék, mikép: „A Hatvan-utca 23. sz. házteleknek egyelőre kulturális célokra a helybeli kereskedelmi és iparkamarától 72.000 koronáért a város részére megvétele tárgyában a névszerinti szavazás másodizben s az 1886. évi XXII. t.-c. 110. §-ának rendelkezéséhez képest a legközelebbi városi közgyűlésen meg fog tartatni. Debrecen, 1905. január 9-én. Kovács József polgármester, Illéssy Gyula jegyző.

* **Fizetéseképtelenség.** A bécsi hitelzői védegyelet jelentése szerint Birmann Henrik büdsszentmihályi kereskedő fizetéseképtelen.

* **Az izr. hitközség egyetemi alapítványa.** A debreceni izr. hitközség tegnap hivatalosan is értesítette Kiss Áron püspököt, hogy a hitközség kezelése alatt a debreceni egyetem alapja javára egy 10,610 koronás alapítvány van. A hitközség kéri, hogy ez összeget továbbra is, az egyetem létesítéséig ő kezelhesse s hajlandó addig a pénz után öt és fél százalék kamatot fizetni, ami a mostani pénzügyi viszonyok mellett igazán derék ajánlat.

* **Országos vásár.** Remete Antal napi, téli debreceni országos vásár e héten kezdődött. Hétfőn, kedden és szerdán bőr, gyapju, gabona és terményvásár volt. Szombaton és vasárnap (14. és 15-én) sertésvásár, vasárnap és hétfőn (15. és 16-án) lóvásár, hétfőn és kedden (16. és 17-én) baromvásár. A kirakó vásár ma kezdődik és jövőheti szerdáig tart. Ma már a debreceni híres vásárok főkelléke: a fonatos sátorok is készen állanak, várva a jó fonatos, lacipecsenyére éhes vásárokat.

* **Nagy álarcos bál** lesz a Margit-fürdő tánctermében folyó hó 15-ikén azaz vasárnap. Az álarcos bál érdeklődést ébreszt s Szabó Miklós jónévű táncitanító rendezi.

* **Agyonégetett lelenc.** A lelencéknak egyik nagy nyomorúsága, hogy rengeteg gyermeket kénytelen kiadni vidéki dajkaságra. Az ilyen gyermekek aztán igazán a senki kenyerén tengődnek s egyáltalán nem irigylendő sorsra jutnak. Az az eset például, mely a héten Hajduszoboszlón történt, csakugyan megdöbbenthet akárkit. A debreceni lelencéknél a három éves Mendelssohn Bélát kiadta tartásra a Szoboszlón lakó Wesselényi Istvánéhoz. A gyerek e hét elején fájlalta a gyomrát, mire Wesselényinél meleg tányért tett a kis gyermek hasára. A tányér azonban olyan forró volt, hogy a kis fiú kinos belső szenvedések után meghalt. Az ügyészség, mikor értesült a dologról, elrendelte a nyomozatot. Hoffmann József vizsgálóbíró, Isoó János dr. örvényszéki orvossal kiszállt Szoboszlóra s ott megejtet-

ték a helyszíni szemlét és boncolást. A boncolás kétségtelenül megállapította, hogy az erős hó, az égető melegség okozta a kis ártatlan halálát. A büntető eljárás természetesen folyamatban van már. Ugyancsak Szoboszlón történt egy másik helyen, hogy a dajka súlyosan összeverte a hozzákerült kis lelencét. A szoboszlói kir. járásbiróság ez ügyben már ítélezett is, és a gonosz dajkát három havi fogházbüntetéssel sújtotta.

* **Pártiroda.** Debrecen város II. választókerületének függetlenségi képviselőválasztóinak a pártirodája megnyitott. A városházával szemben levő „Debrecen“ vendéglő külön helyiségében van a pártiroda, a hol reggeltől késő estig minden választónak szívesen ad felvilágosítást és utbaigazítást.

* **A hódmezővásárhelyi egyetemi hangverseny ügye.** A „Hit-tanszaki Önképző Társulat“ és a „Főiskolai Énekkar“ által február hó 19. napján Hódmezővásárhelyen tartandó egyetemi hangverseny ügye a befejezéshez közeleg. A két társulat által kiküldött közös bizottság folyó hó 14-én szombaton délután ülést tart. Tárgya az egyetemi hangverseny programjának megállapítása lesz. Általában ezen ülésen az előkészületeket lehetőleg befejezik. A hangversenyre, mely fényes műsoránál fogva méltán kelti fel a közönség érdeklődését, — a debreceni művelt közönség köréből is többen fognak átutazni. Ilyen nagyfokú érdeklődésből következően, bizton hisszük, hogy a siker sem fog elmaradni.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Goldstein Herman izr. 1 hónapos, Nemes Ferencné ref. 21 éves, Ujvárosi Imréné ref. 60 éves, özv. Rácz Jánosné ref. 70 éves.

* **A híres pécsi cigányprimás,** Rácz Guszti játszott tegnap az Emke kávéházban nagy közönség nagy tetszése mellett. Ma hangversenyét megismétli és bizonyára a tegnapihoz hasonló nagy közönség előtt.

* **Átlötte a kezét.** Szerencsétlen sors jutott osztályrészül Kulin Sándor mátészalkai illetőségű napszamosnak. A nyáron a földjére fizetett rá. Azután betegség látogatta meg s eluszott miatta az a kis vagyonszája, a mi volt. Tegnap egy régi rózsás revolvert akart kitisztítani, mikor a berózsásodott töltényeket szedte ki, a revolver véletlenül elsült s átlötte a kezét. A golyó jobb kezének tenyerét furta át, eltörve a hüvelyk uj forgócsontját. Kulint a kórházban ápolják, hol valószínűleg kezét amputálni fogják.

* **Sikkasztó hetes.** Halmár József 18—19 éves hetes tegnap nyolevan korona elikkasztása után gazdájától, Rosenthal Dánieltől megszökött. Rosenthal a sikkasztót feljelentette a rendőrségen, hórnan Dobos József r. biztost küldték ki az elfogatására. Halmár többek állítása szerint a városban valamelyik éjjeli mulatóban rejtőzködik.

* **Az ideai nagy hadgyakorlatok.** Bécsből írják, hogy az ideai nagy hadgyakorlatokat újra Csehországba tüzték ki. A múlt évben tudvalevőleg a nagy szárazság miatt ott a hadgyakorlatok elmaradtak. Az

ottani vidéken azonban sok kereskedő és vállalkozó, aki már előkészületeket tett csapatok ellátására és elszállásolására, a gyakorlatok elmaradása folytán érzékeny veszteségeket szenvedett. Ezeket a vállalkozókat némileg kárpótolják azzal, hogy az ideai nagy hadgyakorlatoknak Csehország lesz a színhelye. Az ideai királygyakorlatokon a következő csapatok vesznek részt: a 9-ik prágai hadtest, a 9. és 19. gyaloghadosztálylyal és 8. tüzérdandárral, a 9-ik josephstadni hadtest a 10. és 29. gyaloghadosztálylyal, valamint a 9. lovas- és 9. tüzérdandárral, végül a 2. bécsi hadtestparancsnoksághoz tartozó 4. (brünni) gyaloghadosztály. A nyáron Tirolban is nagyobb gyakorlatok lesznek, melyeknek némileg katonai demonstráció jellegű lesz a legutóbbi politikai eseményekre való tekintettel, a mi alatt Olaszország magatartását kell érteni.

* **Nyilatkozat.** Dr. Rózsa Ignác karlsbaadi fürdőorvost a szabadelvű-párt választmányi tagjai sorába bevéltette. Hogy a párt öröme teljes legyen, dr. Rózsa Ignác lapunk utján a következő sorokkal válaszol a tulbuzgó elnökségnek:

A II. kerületi szabadelvű-párt tisztelt Elnökségének.

Szives tudomására adom, hogy megtiszteltetés, melylyel engem a választmányába bevéltett szives volt, megköszönöm, de azt azon oknál fogva nem fogadhatom el, mert a 48. független párt elnök vagyok és annak feltétlen híve vagyok.
Dr. Rózsa Ignác.

* **Lotus József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Plac-utca 44. dr. Uffalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

* Az angol királynő szálloda fényes éttermében minden este zeneestély. A zeneestélyeken Rácz Károly és a Magyar Testvérek zenekara felváltva játszanak.

* Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.

* **Bájl keztyűk, legyezők, crepe de chine, moulin depoi, liberty, selyem, bársony és plüsch, plüssé fodrok** minden színben, 15 és 25 cm. szélességben, legolcsóbban szerezhetők be **Bartha Kálmán** főtéri üzletében, városház-épület.

* **Cyenge, görvélykóros, vérszegény, tüdőbajra hajlandó** gyermeknek legjobban ajánlható a **Mihalovits-féle iztolen osukamajelaj**, melyet, miután sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen íze nincsen, szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható **Mihalovits J.** gyógyszerárában, Debrecenben.

Mindenféle
M nyomtatványt
gyorsan, izlésesen és olcsón
kiállít a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

TÁVIRATOK.

A háboru.

Pétevár, január 12. Az önkéntes hajóhad Kostroma nevű gőzösét ispotályhajóvá alakítják át és ez hír szerint a harmadik hajóhadat fogja követni. A hajó hadi lobogót és vörös keresztet zászlót fog kitűzni, amiről a japán hajóhadat a tokiói francia követ értesítette.

London, január 12. A Standard jelenti Tokióból 11-éről: Az orosz foglyok lassanként érkeznek Naga-

szakiba. Azokat a tábornokokat és tengernagyokat, kik nem adták becsületszavukat, Nagoriába szállították. A legénység jó színben van.

Szuec, január 12. Az Oleg, Missouri, Rion és Dnjeper orosz cirkálókat holnap reggel 3 órára várják. Három torpedóvadász Izmailjában horgonyoz és holnap reggel érkezik ide. Az orosz hatóságok kívánságára minden baleset elkerülése végett ugyanazt az intézkedést tették, mint Fölkersan tengernagy hajóhadának átvonulásakor.

Pétevár, jan. 12. A kormánykörök csodálkoznak azon külföldi jelentéseken, a melyek szerint Oroszország Port-Artur eleste következtében hajlandó békét kötni. Ezzel szemben a valóság az, hogy a cár és a kormány el van készülve arra, hogy a japánok megtámadják Vladivosztokot s ezért szükséges, hogy a balti flotta odajusson.

London, január 12. Huszonhat orosz tiszt, a kiket becsületszóra a japánok szabadon bocsátottak, Nogaszakuba érkezett. A lakosság barátságosan fogadta őket s e közben Helejakov orosz ezredes az üdvözlő beszédekre felelvén, kijelentette: a fogadásnak kimondhatatlan örül s biztosan számíthat arra, hogy az ellenségeskedés megszűnésével szoros barátság támad az oroszok és japánok közt. S ez a barátság sokkal hasznosabb, értékesebb lesz, mintha a legnagyobb győzelmeket aratnánk a harctéren.

Fölmentés.

Bécs, janár 12. A király a következő káziratot bocsátotta ki: Kedves báró Gaulsch! Fölmentem önt az osztrák művészeti és ipari muzeum gondnoksági elnöki állástól és ez alkalommal céltudatos és sikeres tevékenységéért teljes elismerésemet fejezem ki. Ferenc József m. p.

Bécs, január hó 12. Kedves gróf Schönborn! Kinevezem önt az osztrák művészeti és ipari muzeum elnökévé. Ferenc József m. p. Hartel m. p.

A kormány vesztegetései ellen.

Budapest, jan. 12. Az egyesült ellenzék vezérbizottsága értesült, hogy egy belvárosi szavazó 500 forintot kapott, hogy Tiszára szavazzon. De óriási a presszió is, különösen a tisztviselőkre gyakorolnak nagy befolyást. Ebből az alkalomból a vezérlő-bizottság a következő felhívást bocsátotta ki:

— Sok a panasz, hogy a kormány a tisztviselők függő helyzetével visszaélve, szabad politikai vélemény nyilvánításuknak gátat vet s meggyőződésük szerinti szavazatuk meggátolására törekszik. A tisztviselő nem a kormánynak, hanem az államnak, a törvényhatóságnak s a községeknek a tisztviselője s felelősöknek csak a hivatali viszony vonatkozásában tartozik engedelmességgel, de különösen a politikai jogok gyakorlása terén szabad polgára a hazának, a kit senki más nem irányíthat, mint lelkiismerete. Ez nem csak me-

rénylet az alkotmányos szabadság ellen, hanem embertelenség is. A tisztviselőknak joguk van a zsarnoki nyomás ellen védekezni. Tegyenek úgy, hogy az ellenzéki érzelmük vállaljanak szolidaritást egymással bármilyen fenyegetéssel szemben. Ebben a szolidaritásban lesz a biztonságuk, mert hiszen, a mit 2—3 emberrel megtesznek, azt 30—50—100 emberrel nem merik megtenni. Ha mégis előfordulnak üldözések, az ellenzéknek jelentsék be s nem csak pellengére állítják az üldözőket, hanem minden kormánnyal szemben a rendelkezésünkre álló befolyásokkal s parlamenti erőszakkal követelni fogjuk a sérelmek orvoslását.

József főherceg betegsége.

— Távirati tudósítás. —

Fiume, jannár 12.

A főherceg állapotában az éjszaka kevés javulás állott be.

A főherceg nyugodtabban töltötte az utolsó pár órát.

A kezelő orvos azonban ennek a javulásnak semmiféle fontosságot nem tulajdonít és el van készülve a katasztrófára, mely minden pillanatban várható.

A király ideérkezése még megállapítva nincs.

A sok tudakozódó között tegnap Vilmos császár nevében is tudakozódtak József főherceg állapota után.

A hivatalos lap ma a következő orvosi jelentést közli.

Hatodik orvosi jelentés.

József főherceg ur ó cs. és kir. Fensége az elmúlt éjszakán meglehetősen jól aludt és állapotában csekély javulás állott be.

Fiume, 1905. évi január 11-én.

Dr. Kiseljak s. k.

főhercegi udvari orvos.

HIREK.

Éjjeli posta.

A nixdorfi gyermekgyilkosság.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Arról a borzalmas gyermekgyilkosságról, amely Nixdorfban történt tegnapelőtt, a következőket jelentik Berlinből. Modorszky Arthur nevű nixdorfi esztergályos a büntett elkövetője. Három gyermeke volt. Az egyik három, a másik másfél éves, a harmadik három hónapos. Az esztergályos most huszonnyolc éves. Néhány esztendővel ezelőtt még jómódu és szorgalmas volt, de csakhamar pálinkaivásnak adta magát és azóta teljesen elzülött.

Ittasságában a feleségét bántalmazta, minek folytán az asszony kénytelen volt férjének házáat elhagyni és rokonainál menedéket keresni. A mondott napon az esztergályos megjelent egy szomszéd-

jánál, két csomagot adott át neki és kérte, hogy azokat adja át ismerőseinek. Közben — mintegy álomban — azt mondta:

— A gyermekek már lógnak. Most már csak magamat kell felakasztanom.

Rövid időre rá eltávozott és lakásába futott. Ismerőse egy rendőrrel utána futott. A rendőr kardjával bezúzta az esztergályos lakását, mire a szerencsétlen ember, aki éppen az ablakkarfára akarta magát felakasztani, a padlóra esett. Fölugrott a földről és a rendőrt a behatolásban megakart akadályozni. De azért a rendőr mégis behatolt. Egy vaságyon egymás mellett függött zsinegen a három megfojtott gyermek.

A két legfiatalabb már halott volt, míg a három éves gyermek még gyengén pihegett és kórházba szállították, de utközben meghalt. A gyilkost letartóztatták.

Amerikai diákkisasszonyok kedvtelése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Az amerikai diákkisasszonyok nyereség dolgában tultesznek férfikollégáikon is. Szinte megdöbbentő példáját nyújtja ennek az a hír, amelyet most Newyorkból jelentenek és amelyről határozottan kijelenti a táviró, hogy szóról-szóra igaz. E hír szerint a Lafayettei főiskola női hallgatói három görög betű, „fi, kappa, téta” jegye alatt egy titkos szövetséget alakítottak.

Hogy mi az egyesület célja, nem pattant ki, egy titok ellenben nyilvánosságra jutott az a borzalmas eljárás, amelylyel az újonnan jelentkezőket a tagok sorába felvették. Az eljárás a következő volt: A jelentkező és felvett tagot bevezették egy elcsötétített helyiségbe és a három görög betű alakjának megfelelő vasat tüzesítették meg, tudomására adva a tagnak, hogy beiktatásul mindenképp a görög betűket a hátára sütik.

Ezzel bekötötték az illető tag szemét egy kendővel, félmeztelenre levetkőztették és azután egy jégdarabbal a három görög betűnek megfelelő jegyet rajzoltak meg a diáknő hátán, közben a megtüzesített vassal egy nagy darab nyers húst kezdtek égetni, a minék szaga és a jéggel a három görög betűnek a hátra való írása azt a szilárd meggyőződést keltezte az illetőben, hogy tényleg az ő hátába égették a betűket.

Ezután levették a kendőt az illető szeméről és egy edényt mutattak, a mely tele volt földi gilisztával, a milyen eső után szokott elbujni a földből és kijelentették, hogy annak tartalmát le kell nyelnie. Ismét bekötötték az illető szemét és egy marék megfőzött, de jégen kihűtött makarónit dugtak a szájába, ezzel azt a hitet kelteve, hogy csakugyan a gilisztákat etetik meg vele. Ezzel vége lett az aktusnak és a felvett tag be lett iktatva.

Nagyon sokan azonban a kiállott félelemtől betegek lettek, sőt az undor, melyet a giliszták látása és vélt megevése keltett az illetőkben, súlyos idegbajt is okozott. A kizárólag a nő hallgatók közt való tömeges megbetegedés végre feltűnést keltett, vizsgálatot indítottak és ekkor kisért az egész

dolog, a mely valóban nem is emberi, annál kevésbé nőkhöz, fiatal leányokhoz való.

A családi dráma halottai. (Éjjeli express tudósítás.) A Haras-család drámája ma is élénk érdeklődés tárgya volt a fővárosban. Harasné holnap boncolják fel a rendőrség emberei jelenlétében. A szerencsétlen család hozzátartozói intézkedtek, hogy a gyulafehérvári főgimnáziumban levő Zoltán és Szilárd fiuk értesítve legyenek a szerencsétlen szülők haláláról.

Szerencsétlenül járt munkás. (Éjjeli express tudósítás.) Ma délelőtt szerencsétlenül járt egy munkás, a ki a Nagy János-utca 1. b) számú ház pincéjében dolgozott. A pince bejárója feletti kő szakadt le és a szerencsétlen munkás lábára esett. A súlyosan megsérült a mentők a Rókusba szállították.

Antal fölépül. (Éjjeli express tudósítás.) Antal Emil, aki tegnap öngyilkossági kísérletet követett el, Dollinger klinikáján fekszik és remény van fölépüléséhez. A szerencsétlen embert ma operálják. Sógora dr. Barna ma levelet küldött neki, de Antal nem válaszolt.

Szápáry Pál gróf kivándorolt. (Éjjeli express tudósítás.) Napok óta beszélnek a főváros előkelő társadalmi köreiből, hogy Szápáry Pál gróf, az ismert fiatal mágnás, a Park-Klub elnöke, Budapestről adóssága rendezéséig elutazott és egyhamar nincs szándékában visszatérni. A népszerű gróf felosztatta budapesti háztartását és Párisba utazott, a hol állandóan le fog telepedni. — Szápáry Pál grófot egész városzerte ismerték és szerették jószívűségéért. — Mindenkit, a társaságbelieken kívül is, aki vele érintkezett, lekötöztetett szeretetreméltóságával. Minden közérdekű akció élén állott s abba nemcsak anyagi és erkölcsi erejét vitte, hanem buzgóságát is. Fájdalom, mértéktelen költségekkel szerfölött megterhelte birtokait, úgy, hogy már több adósságot nem lehetett csinálni rájuk. — A grófnak Török-Kanizsán van egy tagban birtoka, melynek négymillióegyszázezer korona értékben. A körmeneti telekkönyvben egyházasradóci és a vásárhelyi telekkönyvben nagy- és kistőtösi birtokai vannak bejegyezve. Ezek összesen 2.400.000 koronát érnek. Ezzel szemben a teher: a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál két millió 750.000 korona, a Magyar Agrár- és Járadekbanknál 600.000 korona régi, konverzionális adósság. Ujában a birtokok a Belvárosi Takarékpénztárnál megterheltek 284.000 korona erejéig. Ez összegből a gróf kifizette a Nemzeti Kaszinóban csinált minden sürgős adósságát. Most Párisba vonult pihenni.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona-tőzsde.

	100 kilogrammonként	
Buza, tiszavidéki	19.55 K.-tól	20.60 K.-ig.
„ pestvidéki	19.55	20.25
„ bányási	19.35	20.15
Rozs	14.65	14.95
Árpa, takarmány	14.25	14.65
Zab	13.85	14.40
Tengeri, belföldi	15.55	15.75
Repece káposzta	—	—

Budapesti sertésvásár.

(A kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése 1905. jan. 11-én.) Jegyzések: Magyar elsőrendű öreg nehéz, páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 106 fillértől 107 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kgr. — Fiala nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 106—107 fillérig. Fiala közép páronként 251—280 kgr. súlyban 105—107 fillérig. Fiala könnyű 250 kgr. súlyban 105—107 fillérig.

A Hámor család.

— Regény. —

Irta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Marinkai nyomban helyeselte a Hámor László szavait:

— Ugy van! Megállapodtunk Déri

Kálmánban. Csakugyan méltó az Irén kezére.

— Tanult ember, — jegyezte meg Hámorné, — kedves, okos fiu.

— Jól táncol, — szólt közbe Marinkainé, Tekla.

— Van annak még több jó tulajdonsága is, — mondta Marinkai.

— Például?... tette fel a kérdést Tekla.

— Gazdag.

— Vagyona Irénnek is van.

— Szép fiu.

— Az nem sokat határoz, — adta meg rá a választ Tekla. — Én sem éppen azért mentem hozzád feleségül, mert szép voltál....

— Vagyok... Vagyok... tetszelgett Gáspár.

— Hanem azért mentem hozzád, — folytatta Tekla — mert szolid magaviseletű, komoly gondolkozású embernek ismertelek. A mai világban pedig ez lutri. Kitűnő parti. Szolid magaviseletű férfi nem minden bokorban terem. Már pedig veszedelem lenne, ha Irén a csinos külsőt keresné s alatta nem venné észre, hogy mi lakozik. Nem csak a nagy vagyona pusztulna, de boldogtalanság is lenne az egész élete....

— Hát akkor mi jól választottunk Irénnek férjet. Déri Kálmán kifogástalan, szolid ember. Igaz-e sógor? — kérdezte Hámor.

— Ugy van! Igaz! Igaz! — bizonyította Marinkai. — A multkoriban egymás mellett ültünk a vacsoránál s a világért se tudtam volna vele két pohárnál több bort megitatni... Mit szól hozzá sógorasszony?... Kell annál nagyobb szerű ember, aki két pohár bornál nem tud többet meginni?

— Bizony, bizony — mondta mosolyogva Hámorné, — kedves sógor maga többet iszik.

— És lám azért még sem vagyok iszákos....

— Azt nem mondtam.

— Szó ide, szó oda — vágott közbe Hámor László, — a földolog tehát az, hogy Irén jelen lesz a holnaputáni estélyen és találkoznia fog Déri Kálmánnal.

— Ugy van! — hagyta jóvá Hámorné.

— Nekem pedig lesz gondom rá — tódította Marinkai, — hogy a fiatalok sokat beszélgessenek együtt. Nem hiszem, hogy Déri tovább kiállja a második pohárnál és a második óránál. Akkor már meg is kéri az Irén kezét.

— Különben is régen érdeklődik már Irén iránt, — jegyezte meg Tekla.

— Honnan tudod? — kérdezte az ura.

— A tavasszal, mikor az utolsó estélyt tartottuk, hivatalos volt Déri is. Hiszen emlékeztek. Akkor tette szóvá éppen én előttem, hogy Irén kisasszony miért nem vesz részt az estélyen? Felvilágosítottam, hogy a Hámor család közös óhajta volt ez. Nem akarták, hogy Irén tizenhetedik éve előtt megismerje a hiuság vásárt. Déri már akkor említette, hogy ő Irént csak az utcáról és a templomból ismeri. Gyönyörű leány. Hát még a nevelése — hangsúlyoztam én — grófkisasszonyok megirigyelhetnék. Nem is esoda, egyetlen szemefénye a Hámor családnak... Ha láttátok volna akkor azt az ifjút. Kigyuladt a tekintete és szenvedélyesen tört ki az ajkairól:

— Jaj, de boldog lennék, ha azt az angyalt közelebből ismerhetném.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR. *)

Soós István hajduhadházi születésű, volt kereskedősegéd, megtévelyedett, szerencsétlen fiamért sem erkölcsi, sem anyagi felelősséget senkivel szemben nem vállalok. Hajduhadház, 1905. jan. 9.

Soós Gábor m. k. nyug. tanító.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

**MEGNYILT A
DEBRECENI
UJSÁG
NYOMDÁJA.**

Tisztelettel értesítjük Debrecen város és vidéke közönségét, hogy a Debreceni Ujság saját nyomdáját

a legmodernebb betűanyaggal
felszereltük

és azt a nagyközönség nyomdai szükségletének kiállítására megnyitottuk.

A Debreceni Ujság Nyomdája

gázmotor erőre, gyorsajtókkal, lapos és gömbölyű tömöntödével, a modern géptechnika leghatalmasabb vívmányával, Magyarország vidéki városaiban páratlanul álló

rotációs géppel

is fel van szerelve.

A nyomda összes anyaga a leghiresebb öntő-
 dék legmodernebb, vadonatúj gyártmánya.

A Debreceni Ujság Nyomdája elvállalja:

Iskolai könyvek
Lapok
Tudományos
művek
Számlák
Folyóiratok

Évi jelentések
Körlevelek
Ét-, bor- és árlapok
Arjegyzékek
Vonalozott iverk
Gyászlapok

Reklámcedulák
Kereskedelmi és
üzleti nyom-
tatványok
Műsorok stb.
kiállítását.

Meghívók, gyönyörködtető táncrendek, egybekelési jegyek, névjegyek a legszebb kiállításban.

Falragaszokat a legmoder-
nebb faragású betűkkel állít-
juk ki.

Nyomtatványokhoz szüksé-
ges minden válfajú papiros-
ból raktárt tartunk.

Vidéki megrendeléseket különös gonddal gyorsan és pontosan kiállítva szállítjuk.

A n. é. közönség szives bizalmát és megrendelését kérve maradunk tisztelettel:

DEBRECENI UJSÁG NYOMDÁJA

Tulajdonos: THAN OTTLA.

Nyomtatványok felvételi irodája: FÖTÉR, LAMPRECHT-palota,
& Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be- küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

„SZÉP ASSZONY“ levele van.

„B. R.“ levele van.

„BARNA HÖLGY“ levele van.

MAGÁNYOS közép koru uri ember, jó módú hajadon vagy özvegy urnó ismeretséget keresi. Levelek magányos urnak a kiadóban.

Ajánlat.

DISZNÓULÉSRE rizskása 14 kr.-tól, valamint saját darálású fűszerek a legolcsóbban beszerezhetők Kertész Miklós üzletében Csapó utca és kenyérpiac sarkán.

JÓ IRÁSU FIATAL ember, ki a könyvelésben jártas, hivatalos óra után alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

KÖHÖGÉSNEEL LEGJOBB cukor a Borsy-féle pemetefü cukorka, egy doboz 20 fillér. Főraktár Borsy és Farkas fűszer- és csemege üzletében. Kapható Buday cukrászdájában Jóna droguerijában.

KIADÓ AZONNAL Kossuth utca 6. számú házbah az udvarban két szobás lakás. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél.

SZEGEDI PAPRIKA különlegességek NAGY RAKTÁRA Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyarmatár nagykereskedésében Városház-u, 2

SZECSKAVÁGÓ járgánnyal lóerőre berendezve szalmát, zsuppot és bármiféle takarmányt gyorsan és rövid idő alatt levág, jutányos árért. Eötvös-utca 66. szám alatt. Ugyanott a szecska kis és nagy mennyiségben kapható jutányosan.

NAGY irodahelyiség ügyvédnek alkalmas Piac utca 89 sz. alatt azonnal kiadó. Bővebbet a helyszínén vagy Kölesei-u. 3.

EGY CSINOSAN BUTOROZOTT utcai szoba külön bejárattal egy vagy két intelligens uri ember részére izr. családnál azonnal kiadó. Ugyanott esetleg teljes ellátás is kapható. Miklós-utca 43 sz.

Eladás.

CSAPÓ KERT I-ső járásban az új mórteleppel szemben a 10-ik és 11-ik számú ház 770 négyszögöl szőlővel 4 konyhával eladó. Ezerhatszáz forint teher van rajta. — Értekezhetni a 4 sz. alatt.

EGY HASZNÁLT téli kocsis és egy jó karban levő nyári kocsis, jutányos áron eladó. Értekezhetni Hatvan-utca 60.

Kereslet.

JÓ CSALÁDBÓL való tanuló felvétetik Fazekas Kálmán fűszerüzletében Hatvan-utca.

MINDENES leány kerestetik azonnali belépésre Cím a kiadóban.

RAKTÁRNOKI, pénzbeszedői szóval bizalmi állást keres kóció képes egyén. Cím a kiadóhivatalban.

JÓ megjelenésű ügyes fiatal segédet keres, 15-iki belépésre Molnár Jenő fűszerkereskedő Szent-Anna-utca.

KÉT GYAKORLOTT ing vasalóné felvétetik, Piac-u. 63. Első Mosóintézet.

JÓ CSALÁDBÓL való erős szervezett ügyes fiu hentes üzletben tanulóni felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

OVADÉKKÉPES intőligens ember minden szakmába jártas biztos megélhetésű állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedésében, piac-utca 38. alatt van a Hajdumegyei Méhészegyesület lerakata.

1 kiló pergetett akáczméz 60 kr.

Van szerencsém értesíteni, hogy

Szerszámfa raktáramat

megnyitottam, hol

hordó donga, körösfa, gömb, foszni, talp, küllő és löcs, továbbá szilfa agy, nyírfa-rud, bükkfa hasítvány

legolcsóbban beszerezhető.

És mivel e hét folyamán több kocs szép anyag érkezik részemre, felhívom a nagyobb mennyiségű, vásárlók szives figyelmét, hogy a vasutól directe igen előnyös áron szerezhetik be szükségletüket.

KUPFER JENŐ,

Bethlen-utca 23. szám.

Farsangi idényre

selymekben, áttört szövetekben, francia batisztozkodap

legújabb kivitelben érkeztek,

ASZTALOS JÓZSEF

áruházába, Kossuth-utca 4. szám.

Piac-u. 65. szám alatt

kiadó, egy nagy

üzlethelyiség és négy szobás utcai lakás.

A Dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmosyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növeését és annak színét nem változtatja meg.

1 fűveg Hajszesz ára 1—2 korona.

1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárában

DEBRECEN, Főter 31. szám.

Rendkívül érdekes

Hangverseny.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy

RÁCZ GUSZTI

pécsi híres zenekara

diadalmas és nagysikerű külföldi utjáról, Amerika, Angol, Francia országból most tért vissza. Uralkodók előtt játszott, hangversenyeken óriási sikereket aratott.

Ezen nagysikerű külföldi utjáról visszatérve Magyarországon is hangverseny körútra indul s elsőnek én voltam a szerencsés, hogy Debrecen zenekedvelő közönsége számára megnyerhettem.

RÁCZ GUSZTI pécsi híres orgány-zenekarával az „EMKE“ kávéházamban

négy hangversenyt rendez,

amelyre tisztelettel meghívom a n. é. közönséget.

RÁCZ GUSZTI hangversenyeit

csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap fogja megtartani.

Ez alkalomból is gondom lesz rá, hogy a n. é. közönség kávéházamban minden kávéházi italokat és hideg ételeket pontos kiszolgálással szolid áron mellett kapjon tisztelettel:

KISS ADOLF, kávé.

Pász Romulusz

kávé- és tea behozatal,

ajánlja:

terméshű kávéit 5 kilós posta csomagokban elvámolva és bérmentve, valamint teát, eredeti töltésű rumokat, Déli gyümölcsöt, halneműket, fűszerárut stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. Szives rendelését kérve vagyok kiváló tisztelettel

Pász Romulusz

FIUME, Kappuccini 4.

Elvállal mindentféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb áron

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló, szoba- és templom-festő

DEBRECEN,

Piac-utca 21-ik szám alatt.